

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lipca 2018 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Daria Ratymirska

Protokolant: st. sekr. sąd. Karolina Nesterewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 lipca 2018 roku w Kłodzku

sprawy z wniosku P. P. (1)

z udziałem A. P.

o dział spadku

p o s t a n o w i a:

I. dokonać działu spadku po Z. S., zmarłej dnia 28 marca 2004 r. w N., w skład którego wchodzi lokal mieszkalny, położony przy ulicy (...) w J., dla którego Sąd Rejonowy w Kłodzku prowadzi księgę wieczystą (...), wraz z udziałem w nieruchomości wspólnej objętej księgą wieczystą (...), o wartości 38.000 zł (trzydzieści osiem tysięcy złotych), w ten sposób, że opisany wyżej lokal przyznaje na własność wnioskodawcy P. P. (1);

II. tytułem spłaty, zasądza od wnioskodawcy P. P. (1) na rzecz uczestniczki A. P. kwotę 19.000 zł (dziewiętnaście tysięcy złotych), płatną w terminie miesiąca od uprawomocnienia się niniejszego postanowienia, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie uchybienia terminowi spłaty;

III. nakazuje uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kłodzku:

- wnioskodawcy kwotę 2.232,96 zł,

- uczestniczce kwotę 2.232,95 zł,

tytułem wydatków poniesionych w postępowaniu tymczasowo przez Skarb Państwa na wynagrodzenie kuratora i biegłego.

(...)

UZASADNIENIE

P. P. (1) wniósł o podział majątku wspólnego, w skład którego wchodzi lokal mieszkalny o wartości 15.000 zł, poprzez przyznanie go na jego własność, bez dopłaty na rzecz uczestniczki, oraz o rozliczenie nakładów z majątku odrębnego wnioskodawcy na majątek wspólny za okres od lipca 2012r. w kwocie 3342,60 zł. W uzasadnieniu podał, że w czasie trwania ustawowej wspólności małżeńskiej uczestnicy zgromadzili majątek, obejmujący w.w. lokal mieszkalny, który został wykupiony przez matkę uczestniczki za pieniądze, pochodzące z majątku odrębnego uczestnika. Podał, że po ustaniu wspólności majątkowej wyłącznie on czynił nakłady na mieszkanie. Uczestniczka nie partycypowała w kosztach jego utrzymania.

W uzupełnieniu wniosku, w piśmie z dnia 2.03.2016r., wnioskodawca podał, że w dniu 8.07.2002r. wpłacił za swoją teściową kwotę 10.213,68 zł za zakup przedmiotowego mieszkania. Ponadto, za okres od lipca 2012r. do 2015r. wpłacił na rzecz zarządcy Wspólnoty Mieszkaniowej, tytułem kosztów zarządu, opłaty eksploatacyjnej oraz funduszu remontowego łącznie kwotę 4790,38 zł.

Uczestniczka A. P. wniosła o oddalenie wniosku o podział majątku wspólnego, jako bezprzedmiotowego. Podniosła, że nieruchomości, wskazana we wniosku, jak wynika z wpisu w księdze wieczystej, jest współwłasnością ułamkową uczestników i nigdy nie stanowiła przedmiotu majątku wspólnego. Uczestnicy nabyli ją bowiem w wyniku dziedziczenia na podstawie testamentu po matce uczestniczki Z. S., w udziałach po 1/2 części. Niezależnie od tego uczestniczka zaprzeczyła twierdzeniom wnioskodawcy, jakoby jej matka wykupiła mieszkanie za pieniądze, pochodzące z majątku osobistego wnioskodawcy. Podniosła nadto, że wartość mieszkania jest wyższa, niż 15.000 zł, jak twierdził wnioskodawca. Podała, że czuje się związana sentymentalnie z tym mieszkaniem, gdyż należało ono do jej matki i po uzyskaniu przez uczestniczkę wieku emerytalnego za 5 lat, chce do niego wrócić z I., gdzie obecnie stale przebywa i pracuje. Podniosła, że mieszkanie zostało wykupione za pieniądze z majątku wspólnego stron, które były właścicielami mieszkania w Ż. i środki, pochodzące ze sprzedaży tego mieszkania przeznaczone zostały na zapłatę za mieszkanie matki uczestniczki. Przyznała, że przedmiotowy lokal jest zajmowany wyłącznie przez wnioskodawcę i to on ponosi związane z tym opłaty. Podniosła jednak, że proponowała mu, po rozwodzie, że będzie partycypować w kosztach utrzymania mieszkania, ale wnioskodawca nie chciał jej nawet poinformować, ile wynoszą opłaty.

Na rozprawie w dniu 29 czerwca 2017r. wnioskodawca podniósł, że jego nakłady na wspólne mieszkanie wynosiły 7086,17 zł.

Uczestniczka wniosła o przyznanie jej przedmiotowego lokalu.

Wnioskodawca przekształcił wniosek, wnosząc ostatecznie o dokonanie działu spadku po Z. S., w skład którego wchodzi przedmiotowy lokal.

W piśmie z dnia 31.07.2017r. wnioskodawca podał, że wartość przedmiotowego lokalu wynosi 33.584 zł. Uczestniczka zaprzeczyła tym twierdzeniom, podnosząc, że wartość ta jest wyższa, tj. ponad 60.000 zł.

W piśmie z dnia 27.03.2018r. wnioskodawca podniósł, że jego nakłady na wspólne mieszkanie wynoszą 8.158,35 zł, wniósł o przyznanie mu przedmiotowego lokalu o wartości oszacowanej przez biegłego sądowego – 38.000 zł, ze spłatą połowy na rzecz uczestniczki, pomniejszoną o połowę wartości nakładów uczestnika, tj. w kwocie 14.920,82 zł.

Uczestniczka ostatecznie wniosła o przyznanie przedmiotowego lokalu na rzecz wnioskodawcy ze spłatą na jej rzecz w wysokości 19.000 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Uczestnicy są współwłaścicielami lokalu mieszkalnego, położonego w J. przy ul. (...), objętego księgą wieczystą (...), w udziałach po 1/2 części, nabytego w 2004r. w drodze dziedziczenia po matce uczestniczki, Z. S., zmarłej w dniu 28 marca 2004r., na podstawie testamentu.

Dowód:

odpis z księgi wieczystej (k-13);

postanowienie Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 20.12.2006r. (w aktach sprawy sygn. (...))

zeznania wnioskodawcy (k-81, 178v.)

zeznania uczestniczki (k-82, 192)

Aktualna wartość przedmiotowego lokalu wynosi 38.000 zł.

Dowód:

opinia biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości P. B. (k-111 i nast.)

Uczestnicy byli małżeństwem od 30.12.1985r. do 10.07.2012r., kiedy to uprawomocnił się wyrok Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 18.06.2012r. w sprawie o rozwód (...)

Dowód:

wyrok Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 18.06.2012r. (k-79)

Przedmiotowy lokal został wykupiony za pieniądze z majątku wspólnego stron, które wcześniej były właścicielami mieszkania w Ż. i środki, pochodzące ze sprzedaży tego mieszkania, przeznaczone zostały na zapłatę za mieszkanie matki uczestniczki. Uczestniczka pracowała wówczas w I., dokąd wyjechała, w uzgodnieniu z wnioskodawcą, w 1995r., skąd przesyła pieniądze na zaspokojenie potrzeb rodziny, w tym na wykup mieszkania w Ż.. Uczestnik również pracował w I., do czasu, aż przeszedł na rentę. Kwotę 10.212,68 zł wpłacił w Urzędzie Miasta w N. wnioskodawca.

Dowód:

pokwitowanie zapłaty za lokal w kwocie 10.212,68 zł (k-5) ;

zeznania wnioskodawcy (k-81v., 178v.)

zeznania uczestniczki (k-82, 192)

Po rozwodzie przedmiotowe mieszkanie zajmował wyłącznie wnioskodawca i to on ponosił wszelkie opłaty, związane z jego utrzymaniem, w tym koszty zarządu, opłatę eksploatacyjną oraz fundusz remontowy. Nigdy nie wzywał uczestniczki do partycypowania w tych kosztach.

Dowód:

zestawienie należności i wpłat koszty zarządu + opłata eksploatacyjna (k-10-11, 14-17);

zeznania wnioskodawcy (k-81, 178v.)

zeznania uczestniczki (k-82, 192)

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek P. P. (1) o „podział majątku dorobkowego” należało rozpoznać w trybie przepisów o dział spadku (art. 1037§ 1 i nast. kc). Wnioskodawca i uczestniczka nabyli własność przedmiotowego lokalu w udziałach po 1/2 części w drodze dziedziczenia po Z. S., zmarłej w dniu 28 marca 2004r. Zgodnie z art.33 pkt 2 kro, przedmioty majątkowe, nabyte przez dziedziczenie należą do majątku osobistego każdego z małżonków.

Spadkobiercy nabywają spadek w chwili jego otwarcia i z tą chwilą powstaje pomiędzy nimi wspólność majątku spadkowego. Wspólnością majątku spadkowego objęte są wszelkie prawa tworzące spadek, bez względu na ich istotę i charakter. Zniesienie wspólności odbywa się poprzez dział spadku. Artykuł 1035 k.c. stanowi, że do wspólności majątku spadkowego oraz do działu spadku stosuje się odpowiednio przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych, z zachowaniem postanowień art. 1036-1046 k.c.

Spadkobiercy nabywają spadek w stanie istniejącym w chwili jego otwarcia.

W trakcie postępowania o dział spadku, Sąd ustala jego skład i wartość (art. 684 kpc). Podziałowi podlegają przedmioty majątkowe, będące składnikami spadku, i istniejące w chwili dokonania działu. Spadkobiercy mają prawo do pożytków i innych przychodów, jakie przynosi spadek lub poszczególne jego składniki. Na podstawie art. 207 k.c. pożytki i inne przychody z rzeczy wspólnej (ze spadku) przypadają współspadkobiercom w stosunku do wielkości ich udziałów w spadku. W takim samym też stosunku współspadkobiercy ponoszą wydatki i ciężary związane z rzeczą wspólną (ze spadkiem).

Ustalenie składu i stanu spadku przez sąd następuje według chwili jego otwarcia (art. 924 k.c.), a jego wartości na podstawie cen (rynkowych) z chwili dokonywania działu.

Sąd ustalił, że w skład spadku wchodzi lokal mieszkalny, położony w J. przy ul. (...), objęty księgą wieczystą (...), i w oparciu o opinię biegłego sądowego, jego wartość wynosi 38.000 zł.

Przy ustalaniu sposobu działu spadku, Sąd uwzględnił stanowiska stron, ich usprawiedliwione interesy i potrzeby, sytuację osobistą, rodzinną i majątkową, istniejącą w chwili dokonywania podziału, oraz dotychczasowy stan posiadania, poczynione nakłady i ostatecznie zgodne wnioski, co do przyznania lokalu na własność wnioskodawcy (art. 687 kpc w zw. z art. 622§2 kpc i art. 623 kpc).

Celem wyrównania udziału w spadku, Sąd zasądził na rzecz uczestniczki od wnioskodawcy, spłatę w kwocie 19.000 zł (art. 212§1 i 2 kc w zw. z art. 1035 kc), biorąc pod uwagę wartość spadkowej nieruchomości, ustaloną na kwotę 38.000 zł, oraz wysokość udziału uczestniczki w spadkowej nieruchomości (1/2). Termin płatności zasądzonej kwoty ustalono na miesiąc od uprawomocnienia się postanowienia, uznając, że nie będzie to dla zobowiązanego nadmiernym obciążeniem, skoro deklarował posiadanie odpowiednich na ten cel środków (art. 212 § 2 i 3 kc).

Odnosząc się do wniosku wnioskodawcy o rozliczenie nakładów na przedmiotowy lokal, w postaci kosztów utrzymania przedmiotowego lokalu w okresie od 2012r., w ocenie Sądu wniosek ten nie zasługiwał na uwzględnienie, skoro, jak ustalono, w okresie tym wyłącznie wnioskodawca korzystał z tego lokalu ponad swój udział, mieszkał tam i dysponował kluczami, nigdy też nie domagał się od uczestniczki partycypowania w tych kosztach ani nie wzywał jej do zapłaty z tytułu zwrotu wydatków, poniesionych na ten cel. Na uwzględnienie nie zasługiwał również jego wniosek o rozliczenie nakładów w pozostałej części – twierdzenia wnioskodawcy, jakoby spadkodawczyni wykupiła przedmiotowy lokal za pieniądze, pochodzące z majątku osobistego wnioskodawcy, pozostały gołosłowne. Ustalono, że mieszkanie to zostało wykupione za środki, pochodzące z majątku wspólnego stron, które wówczas miały dochody z pracy oraz były wcześniej właścicielami mieszkania w Ż. i środki, pochodzące ze sprzedaży tego mieszkania przeznaczone zostały na zapłatę ceny za przedmiotowy lokal. Sam fakt, że na pokwitowaniu zapłaty ceny (k-5) znajduje się odręczny zapisek „wplaca P. P. (2)” świadczyć może jedynie o tym, że to wnioskodawca dokonał fizycznie wpłaty w kasie urzędu miasta, a nie dowodzi pochodzenia tych środków z majątku osobistego wnioskodawcy.

W toku postępowania Skarb Państwa poniósł tymczasowo wydatki na wynagrodzenie biegłego w kwocie 1513,91 zł (k-160) oraz na wynagrodzenie kuratora ustanowionego dla nieznannej wówczas z miejsca pobytu uczestniczki w kwocie 2952 zł (k-68). Wydatkami tymi obciążono w równych częściach uczestników, mając na uwadze, że czynności, które spowodowały te wydatki, zostały podjęte na ich wniosek i w ich interesie. Orzeczenie w pkt III postanowienia oparto na przepisach art. 113 ust. 1 w zw. z art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 520 § 2 k.p.c.